

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോദ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ പഞ്ചമോദ്യായഃ ॥

സൂത ഉവാച

അഥ തം സുഖമാസീന ഉപാസീനം ബൃഹച്ഛ്രവാഃ |
ദേവർഷിഃ പ്രാഹ വിപ്രർഷിം വീണാപാണിഃ സൂയന്നിവ || 1 ||

നാരദ ഉവാച

പാരാശര്യ മഹാഭാഗ ഭവതഃ കച്ചിദാന്തനാ |
പരിതുഷ്യതി ശാരീര ആത്മാ മാനസ ഏവ വാ || 2 ||

ജിജ്ഞാസിതം സുസമ്പന്നമപി തേ മഹദ്ഭൂതം |
കൃതവാൻ ഭാരതം യസ്ത്വം സർവാർഥപരിബൃംഹിതം || 3 ||

ജിജ്ഞാസിതമധീതം ച യത്തദ്ബ്രഹ്മ സനാതനം |
അഥാപി ശോചന്യാത്മാനമകൃതാർഥ ഇവ പ്രഭോ || 4 ||

വ്യാസ ഉവാച

അന്യേവ മേ സർവമിദം ത്വയോക്തം
തഥാപി നാന്താ പരിതുഷ്യതേ മേ |
തൻമൂലമവ്യക്തമഗാധബോധം
പൃച്ഛാമഹേ ത്വായ്ത്വദവാത്മഭൂതം || 5 ||

സ വൈ ഭവാൻ വേദ സമസ്തഗൃഹ്യ-
മുപാസീതോ യത്പുരുഷഃ പുരാണം |

പരാവരേശോ മനസൈവ വിശ്വം
സൃജത്യവത്യത്തി ഗുണൈരസംഗഃ || 6 ||

ത്വം പര്യടന്നർക ഇവ ത്രിലോകീ -
മന്തശ്ചരോ വായുരിവാത്മസാക്ഷീ |
പരാവരേ ബ്രഹ്മണി ധർമതോ വ്രതൈഃ
സ്നാതസ്യ മേ ന്ധൂനമലം വിചക്ഷ്യ || 7 ||

ശ്രീനാരദ ഉവാച
ഭവതാനുദിതപ്രായം യശോ ഭഗവതോദ്ദലം |
യേനൈവാസൗ ന തുഷ്യേത മന്ധേ തദുർശനം ഖിലം || 8 ||

യഥാ ധർമാദയശ്ചാർഥാ മൂനിവർയാനുകീർത്തിതാഃ |
ന തഥാ വാസുദേവസ്യ മഹിമാ ഹ്യനുവർണിതഃ || 9 ||

ന യദ്വചശ്ചിത്രപദം ഹരേർയശോ
ജഗത്പവിത്രം പ്രഗൃണീത കർഹിച്ചിത് |
തദ്വായസം തീർഥമുശന്തി മാനസാ
ന യത്ര ഹംസാ നിരമന്ത്യുശിക്ഷയാഃ || 10 ||

തദ്യാഗ്നിസർഗോ ജനതാഘവിപ്ലവോ
യസ്മിൻ പ്രതിശ്ലോകമബദ്ധവത്യപി |
നാമാന്ധനന്തസ്യ യശോക്ലിതാനി യത്
ശൃൺവന്തി ഗായന്തി ഗൃണന്തി സാധവഃ || 11 ||

നൈഷ്കർമ്യമപ്യച്യുതഭാവവർജ്ജിതം
ന ശോഭതേ ഇത്താനമലം നിരഞ്ജനം |
കൂതഃ പുനഃ ശശ്വദദ്രമീശ്വരേ
ന ചാർപിതം കർമ യദപ്യകാരണം || 12 ||

അഥോ മഹാഭാഗ ഭവാനമോഘദ്യക് -
 ശുചിശ്രവാഃസത്യരതോ ധൃതവ്രതഃ |
 ഉരുക്രമസ്യാവിലബന്ധമുക്തയേ
 സമാധിനാനുസ്മര തദ്വിചേഷിതം || 13 ||

തത്ത്വോന്യമാ കിഞ്ചന യദ്വിവക്ഷതഃ
 പൃഥഗ്യശസ്തക്യതരുപനാമഭിഃ |
 ന കുത്രചിത്ക്യാപി ച ദുഃസ്ഥിതാ മതി -
 ര്ലഭഭേത വാതാഹതനൗരിവാസ്പദം || 14 ||

ജുഗുപ്സിതം ധർമകൃത്യേനുശാസതഃ
 സ്വഭാവരക്തസ്യ മഹാൻ വൃതിക്രമഃ |
 യദ്യാക്യതോ ധർമ ഇതീതരഃ സ്ഥിതോ
 ന മന്യതേ തസ്യ നിവാരണം ജനഃ || 15 ||

വിചക്ഷണോസ്യാർഹതി വേദിതും വിഭോ -
 രനന്തപാരസ്യ നിവൃത്തിതഃ സുഖം |
 പ്രവർത്തമാനസ്യ ഗുണൈരനാത്മന -
 സ്തതോ ഭവാൻ ദർശയ ചേഷിതം വിഭോഃ || 16 ||

ത്യക്ത്യാ സ്വധർമം ചരണാംബുജം ഹരേ -
 ര്ഭജന്നപക്യോഥ പതേത്തതോ യദി |
 യത്ര ക്വ വാദദ്രമഭൂദമുഷ്യ കിം
 കോ വാർഥ ആപ്ലോഭജതാം സ്വധർമതഃ || 17 ||

തസ്യൈവ ഹേതോഃ പ്രയതേത കോവിഭോ
 ന ലഭ്യതേ യദ്ഭ്രമതാമുപർയധഃ |
 തൽലഭ്യതേ ദുഃഖവദന്യതഃ സുഖം
 കാലേന സർവത്ര ഗഭീരരംഹസാ || 18 ||

ന വൈ ജനോ ജാതു കമഞ്ചനാവ്രജേ -
 ന്ദുകുന്ദസേവ്യൻയവദംഗ സംസൃതിം |
 സ്മരൻ മുകുന്ദാംഘ്ര്യുപഗൃഹനം പുന -
 ര്വിഹാതുമിച്ഛേന്ന രസഗ്രഹോ യതഃ || 19 ||

ഇദം ഹി വിശ്വം ഭഗവാനിവേതരോ
 യതോ ജഗത്സ്ഥാനനീരോധസംഭവാഃ |
 തദ്ധി സ്വയം വേദ ഭവാംസ്തഥാപി വൈ
 പ്രാദേശമാത്രം ഭവതഃ പ്രദർശിതം || 20 ||

ത്വമാത്മനാസ്ത്വാനമവേഹ്യമോഘദ്യുക് -
 പരസ്യപുംസഃ പരമാത്മനഃ കലാം |
 അജം പ്രജാതം ജഗതഃ ശിവായ തൻ -
 മഹാനുഭാവദ്യുദയോധിഗൺയതാം || 21 ||

ഇദം ഹി പുംസസ്തപസഃ ശ്രുതസ്യ വാ
 സ്വിഷ്ടസ്യ സൂക്തസ്യ ച ബുദ്ധിദത്തയോഃ |
 അവിച്യുതോർഥഃ കവിദിർനിരൂപിതോ
 യദുത്തമശ്ലോകഗുണാനുവർണനം || 22 ||

അഹം പുരാതീതഭവ്യേഭവം മൂനേ
 ദാസ്യാസ്തു കസ്യാശ്ചന വേദവാദിനാം |
 നിരൂപിതോ ബാലക ഏവ യോഗിനാം
 ശുശ്രൂഷണേ പ്രാവൃഷ്ടി നിർവിവിക്ഷതാം || 23 ||

തേ മയ്യപേതാഖിലചാപലേർഭകേ
 ദാന്ത്യേധൃതക്രീഡനക്യേനുവർതിനി |
 ചക്രൂഃ കൃപാം യദ്യപി തുൽയദർശനാഃ
 ശുശ്രൂഷമാണേ മൂനയോർൽപദാഷിണി || 24 ||

ഉച്ഛിഷ്യലേപാനനുമോദിതോ ദ്വിജൈഃ
 സകൃത്സ്മദഭുഞ്ജേ തദപാസ്തുകിൽബിഷഃ |
 ഏവം പ്രവൃത്തസ്യ വിശുദ്ധചേതസ -
 സ്തദ്ധർമ ഏവാത്മരുചിഃ പ്രജായതേ || 25 ||

തത്രാന്വഹം കൃഷ്ണകഥാഃ പ്രഗായതാ -
 മനുഗ്രഹേണാശൃണവം മനോഹരാഃ |
 താഃ ശ്രദ്ധയാ മ്യേനുപദം വിശൃൺവതഃ
 പ്രിയശ്രവസ്യംഗ മമാഭവദ്രുചിഃ || 26 ||

തസ്മിംസ്തദാ ലബ്ധരുചേർമഹാമുനേ
 പ്രിയശ്രവസ്യാസ്ഖലിതാ മതിർമമ |
 യയാഹമേതത്സദസത്സ്യമായയാ
 പശ്യേ മയി ബ്രഹ്മണി കൽപിതം പരേ || 27 ||

ഇത്ഥം ശരത്പ്രാവൃഷ്ടികാവൃതു ഹരേ -
 ര്വിശൃൺവതോ മ്യേനുസവം യശോമലം |
 സങ്കീർത്യമാനം മൂനിഭിർമഹാത്മഭി -
 ര്ഭക്തിഃ പ്രവൃത്താസ്ത്വരജസ്തമോപഹാ || 28 ||

തസ്യൈവം മ്യേനുരക്തസ്യ പ്രശ്രിതസ്യ ഹതൈനസഃ |
 ശ്രദ്ധയാനസ്യ ബാലസ്യ ദാന്തസ്യാനുചരസ്യ ച || 29 ||

ഇതാനം ഗുഹൃതമം യത്തത്സാക്ഷാദ്ഭഗവതോദിതം |
 അൻവവോചൻ ഗമിഷ്യന്തഃ കൃപയാ ദീനവത്സലാഃ || 30 ||

യേനൈവാഹം ഭഗവതോ വാസുദേവസ്യ വേധസഃ |
 മായാനുഭാവമവിദം യേന ഗച്ഛന്തി തത്പദം || 31 ||

ഏതസംസൂചിതം ബ്രഹ്മണ്യാപത്രയചികിത്സിതം |
യദീശ്വരേ ഭഗവതി കർമ ബ്രഹ്മണി ഭാവിതം || 32 ||

ആമയോ യശ്ച ഭൂതാനാം ജായതേ യേന സുവ്രത |
തദേവ ഹ്യാമയം ദ്രവ്യം ന പുനാതി ചികിത്സിതം || 33 ||

ഏവം നൃണാം ക്രിയായോഗാഃ സർവേ സംസൃതിഹേതവഃ |
ത ഏവാത്മവിനാശായ കൽപന്തേ കൽപിതാഃ പരേ || 34 ||

യദത്ര ക്രിയതേ കർമ ഭഗവത്പരിതോഷണം |
ഇതാനം യത്തദധീനം ഹി ഭക്തിയോഗസമൻവിതം || 35 ||

കുർവാണാ യത്ര കർമാണി ഭഗവച്ഛിക്ഷയാസക്യത് |
ഗൃണന്തി ഗൃണനാമാനി കൃഷ്ണസ്യാനുസ്മരന്തി ച || 36 ||

നമോ ഭഗവതേ തുഭ്യം വാസുദേവായ ധീമഹി |
പ്രദുല്ലായാനിരുദ്ധായ നമഃ സങ്കർഷണായ ച || 37 ||

ഇതി മുർത്യഭിധാനേന മന്ത്രമൂർതിമമൂർതികം |
യജുതേ യജ്ഞപുരുഷം സ സമ്യദർശനഃ പുമാൻ || 38 ||

ഇമം സ്വനിഗമം ബ്രഹ്മന്നവേത്യ മദനുഷ്ഠിതം |
അദാൻമേ ഇതാനമൈശ്വര്യം സ്വസ്മിൻ ഭാവം ച കേശവഃ || 39 ||

ത്വമപ്യദഭ്രശ്രുത വിശ്രുതം വിഭോഃ
സമാപ്യതേ യേന വിദാം ബുഭുത്സിതം |
ആഖ്യാഹി ദുഃഖൈർമുഹൂർർഭിതാത്മനാം
സങ്കലേശനിർവാണമുശന്തി നാൻയഥാ || 40 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
പ്രഥമസ്കന്ധേ വ്യാസനാരദസംവാദേ പഞ്ചമോദ്യായഃ ||